

Harminc évre emlékezve

Már az előző tanév végén elhatározta a Kaposvári Egyetem Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Karának vezetése, hogy 2006. szeptember 15. (péntek) lesz az a nap, amikor megünneplik főiskolává válásuk harminc esztendejét, a tanítóképzés főiskolai rangra emelésének jubileumát. Ezen alkalomból szeretettel vártuk azokat a kollégákat és munkatársakat, akik az elmúlt évtizedekben azért dolgoztak, hogy a kar sikeres működését mutathassuk be munkatársainknak, vendégeinknek. Az első tanév az 1975/76-os tanév volt, amikor elindítottuk a Kaposvári Tanítóképző Főiskola falai közt a tanítók főiskolai szintű képzését, amelyben az általános képzés bizonyos területeken szakkollégiumi képzéssel társult. A hallgatók két szakkollégiumot választottak, a pedagógia, könyvtár és népművelés közül egyet, illetve az ének-zene, rajz, testnevelés, orosz és technika közül választották ki második szakkollégiumukat.

A plenáris ülés megkezdése előtt a hallgatók megkoszorúzták névadónk, Csokonai Vitéz Mihály emléktábláját, amelyet *Weber Klára* szobrászművész készített. A hagyományörzés szellemében megőrizte a kar Csokonai nevét, amelyet tanítóképzőként 1989-ben vett fel. Az emléktáblát is áthelyeztük az új oktatási épületbe, amelybe 2004 novemberében költöztünk át a Bajcsy-Zs. utcai épületből. Az emléktáblánál *dr. Leitner Sándor* rektorhelyettes az önálló intézmény, majd a kar első főigazgatója köszöntötte a vendégeket. Röviden szólt az 1950-től megtett hosszú útról, az 1977-ben létesült, és 1990-től önállóvá váló Szekszárdi Kihelyezett Tagozatunkról is.

Az ünnepség keretében *Kis Jenőné dr. Kenesei Éva* főigazgató-helyettes bevezető gondolatai után *Horn Péter* akadémikus rektor köszöntötte a rendezvény résztvevőit. Egyebek között elmondta: harminc év nagy idő egy ember életében is, egy intézményben ennyi idő alatt nagy változások képesek megszületni. 1971-től Mezőgazdasági Főiskola, 1975-től Tanítóképző Főiskola kezdte meg működését Kaposváron, folytatva a felsőfokú intézetekben megkezdett munkát. Akkor még nem gondolta senki, hogy 2000 januárjától pedig a két intézmény bázisán való fejlődés eredményeként létrejöhet a Kaposvári Egyetem. Új Gazdaságtudományi Karral is büszkélkedhet intézményünk 2004-től, lehetőséget teremtve ezzel a fiataloknak ahhoz, hogy városukban, a régióban is minél több szakterületen szerezhessenek felsőfokú, egyetemi végzettséget. Természetesen ezért sokat kellett dolgozniuk elhivatott kollégáinknak, amelyet egy belső igény, a jó szándékú, eredményorientált tevékenység is motivált. Szólt a rektor az egyetem eddigi sikereiről, amelyet az országos rangsorok, kimutatások is egyértelműen igazolnak. Az ünnepséghez méltóan emlékezett meg dédapjáról – *Beőthy Zsolt* akadémikusról –, aki akadémiai székfoglalóját az alábbi gondolattal fejezte be. „Hálát adok az isteneknek, hogy tanítóvá tettek!” Ennél szebben nem lehet kifejezni ennek

a szakmának a szépségét, nagyságát, amelyre mindig szükség lesz, hogy egyetlen tehetség se vesszen el, hogy mindenki részesüljön az egész életét meghatározó, elindító alapképzésből. *Dr. Deli István* ny. főiskolai tanár a Tanítóképző Főiskola egykori vezetésében hosszú évtizedeken át dolgozó munkatárs a főiskola, a tanítóképzés történetéről szól, majd *Szabóné dr. Gondos Piroska* főiskolai docens az óvodapedagógusok képzésének történeti alakulását mutatta be. (Mindkét előadást külön tanulmányban közöljük.)

Az Oktatási és Kulturális Minisztériumot *dr. Rádli Katalin*, a Felsőoktatási Főosztály osztályvezető-helyettese képviselte ünnepségünkön. A terület képviselőjét hosszú évtizedek óta látja el, azt jól ismeri, így a változásokat bemutatva érzékeltette a tanítóképzés múltját, jelenét és jövőjét.

Emlékeztetett bennünket a tanítóképzés és a tanárképzés folyamatos rivalizálására, amely bizonyos tekintetben az egymásra figyelésben megtermékenyítette a másik szakterületet is. Ma a közoktatásban kompetencia elvű képzés van, erre kell felkészíteni hallgatóinkat is. A jelen a tanító típusú szakember képzését erősítette meg, a nem szakrendszerű oktatásban felértékelődött a szerepe. Szólt arról a változásról is, amely az ország felsőoktatásának szerkezeti átalakításában a képzők helyét az egyetemi integráció keretei között látta biztosított-nak. Bemutatta az országos beiskolázandó hallgatói létszámaink alakulását az elmúlt évtizedek alatt, a képzés felfutásától napjainkig.

HALLGATÓI LÉTSZÁMOK ALAKULÁSA

Év	1959	1975	1980	2006	2007
HALLGATÓK SZÁMA	1900	5276	8400	2300	2000

A jelenlegi létszámon az államilag támogatott, első évfolyamra felvehető tanító, óvodapedagógus, gyógypedagógia és konduktor szakos hallgatókat kell érteni.

Szó esett a képzés tartalmi kérdéseiről is, a gyakorlati képzés mindig kiemelt szerepéről, a szaktárgyi struktúra közoktatásnak való megfeleltetéséről, az alapkompenciák mellett megjelenő informatikai és idegen nyelvi képzésről. Kiemelten foglalkozott a kaposvári sajátosságokkal, a tanító szak mellett megjelenő oligofrén (tanulásban akadályozottak pedagógiája) szakos gyógypedagógusok képzésével, a négyéves képzés kísérleti jellegű kipróbálásával, a roma társadalom ismerete szakirányú továbbképzési szak kidolgozásával, a további képzési kísérletekkel, a kommunikátor-, a könyvtárosképzés tanító szakkal való „párosításával”. Napjaink kihívása megőrizni helyünket, hagyományainkat a többciklusú lineáris képzésben a pedagógusképzési területen, a tanítóképzés sajátosságaiban. Ugyanakkor a továbblépés lehetősége is megjelenik a pedagógia szakon való továbbtanulásban, elmélyítve azokat az ismereteket, amelyek egy professzionális, tudományos továbbképzéséhez nyitják meg az utat a kutatómunkára is elhivatott hallgatók előtt. Azok számára pedig, akik egy szakmai, gyakorlati területet elhivatottabb ismerői szeretnének lenni, továbbra is nyitva áll az alapképzés után a szakirányú továbbképzések rendszere.

A Pedagógiai Főiskolai Kar jelenét Kis Jenőné dr. Kenesei Éva főigazgató-helyettes mutatta be. A kar fő tevékenysége a felsőoktatás. Az alábbi táblázat jól szemlélteti a hallgatói létszámok alakulását 1997-től a Kaposvári Tanítóképző Főiskolán, 2000-től a Pedagógiai Főiskolai Karon, és 2004-től a Művészeti Főiskolai Karral való megoszlásban.

Három képzési területen oktattunk a Pedagógiai Karon: a pedagógusképzési, a bölcsészettudományi és a társadalomtudományi képzési területen. Három szinten folytatunk képzést: a felsőfokú szakképzések, az alapképzések és a szakirányú továbbképzések szintjén nappali és levelező tagozaton. Ennek megfelelően szakjaink: *csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó, idegenforgalmi szakmenedzser, ifjúságsegítő, képzési szakasszisztens, titkárságvezető felsőfokú szakképzések; andragógia (a korábbi művelődésszervező), gyógypedagógia, informatikus könyvtáros, magyar, óvodapedagógus, tanító szakos alapképzések*; továbbá a jelentkezők számától függően 3-5 szakirányú továbbképzést is évről évre elindítunk a diplomával rendelkező szakemberek részére. Ezeket szakokat, több szakiránnyal, a bolognai rendszerű, többciklusú, lineáris felsőoktatási koncepciónak megfelelően alakították ki, az országban hasonló képzést folytató intézményekkel történő konzorciális együttműködésben. Hallgatóink az EU országaiban (*Ausztriában, Belgiumban, Németországban, Nagy-Britanniában, Hollandiában, Norvégiában*) részképzéseken vesznek részt, az ERASMUS csereprogram keretében az oktatói mobilitásba is aktívan bekapcsolódtunk. Hazai intézményekkel is intenzív a képzési kapcsolatunk, tanárképzésben a *Berzsenyi Dániel Főiskolával*, hitoktatóképzésben a *Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolával*, képzések kihelyezésében pedig a pécsi *Comenius Szakközépiskolával* van együttműködési megállapodásunk.

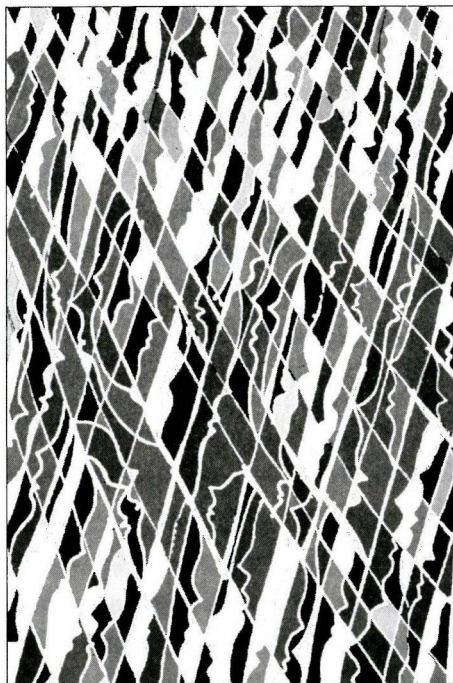
A kar oktatói állománya kilencven közalkalmazottból áll, mellette 50–70 óraadó vesz részt az oktatásban. A feladatoknak való megfelelés kritériumait törvények, előírások szabályozzák, amelyeket az akkreditációs eljárásokban vizsgálnak. Az oktatói karban egyre több minősített fiatal oktatóra van szükség, a néhány „iskolateremtő” tapasztalt oktató, kutató mellett. Rendkívül heterogén a tudományági tevékenysége oktatóinknak, amely összefügg azal, hogy sok, egymástól eltérő szakot működtetünk, és az egyes szakokon sok diszciplína oktatására van szükség. Ezáltal inkább elkülönült, más intézményekhez kapcsolódó kutatómunka folyik karunkon. A közeljövő feladata kell legyen, hogy néhány kutatóműhely is kialakuljon, amelyek jól készítik majd elő a karon működtethető mester szakokat, és a pedagógiai-neveléstörténeti doktori iskola megvalósulását. Oktatóink saját szakterületüknek megfelelően rendszeresen dolgoznak az ország különböző doktori iskoláiban, aktív publikációs tevékenységet folytatnak, hazai és nemzetközi pályázatokban vesznek részt, tudományos szervezetekben dolgoznak, a tudományos közélet meghatározó szakemberei. Saját tudományos munkájuk mellett kiemelt szerepet tulajdonítanak a hallgatók tudományos diákköri tevékenységének, a művészeti, tanítási versenyeken való rendszeres szerepléseknek, megmérettetéseknek.

A kari szervezet a közelmúltban alakult át, a 15 kisebb tanszékből mindössze nyolc nagy tanszék jött létre. A szervezeti átalakulás még nem fejeződött be, de a közeli jövőben az intézményi szervezeti átalakulással egy időben mintegy tíz nagy tanszéki szervezet működtetése látszik célszerűnek. A kar szervezeti egységébe tartozik három közoktatási intézményünk is,

a hallgatók gyakorlati képzését ellátó *Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium*, a *Gyakorló Óvoda* és a *Pedagógus-továbbképző és Szolgáltató Intézet*. A kar szolgáltató tevékenységei közé tartoznak felnőttképzéseink, tanfolyamaink, nyelvvizsgáztatási tevékenységünk, szaktanácsadási, szakértői, szervezési feladataink.

Bejegyzésül Dr. Leitner Sándor a Kaposvári Egyetem rektor-helyettese, a Művészeti Főiskolai Kar főigazgatója, a Kaposvári Tanítóképző Főiskola, majd 2000. januárjától a Pedagógiai Főiskola Kar első főigazgatója mutatta be intézményünk fejlődését, elsősorban az új Művészeti Karra koncentrálni. Megemlékezett a tanítóképző volt vezetőiről, akik a tanítóképzés, a kaposvári intézmény sikeréhez életművükkel hozzájárultak. Az évtizedek alatt sok szak épült hozzá a tanítóképzéshez, amelynek hatására létrejöhetett 2004 nyarán a Művészeti Főiskolai Kar, és szeptember 1-jétől megkezdődhetett az oktatás a kommunikáció, a rajz-vizuális kommunikáció, a színész, a látványtervező, a fotóriporter-képszerkesztő szakokon. Sok türelemre, közös munkára volt szükség ahhoz, hogy ez megvalósulhatott Kaposváron. Amikor mindenki keresi a helyét a felsőoktatásban, csak az összefogás, az egymásra való odafigyelés hozza meg a kívánt eredményt. Az új társadalmi helyzet kihívásaira választ kell adni, előre látva, gondolkodva kell építeni saját jövőnket, mert csak így élhetünk meg 5–10–15 év múlva is a felsőoktatás piacán. Kell mernünk nagyokat álmodni, majd felépítve stratégiánkat lépésről lépésre törekedni kell annak megvalósítására. Ezt tesszük napjainkban is, amikor a művészeti és a művészetközvetítő szakjaink új megmérettetésén, akkreditációján dolgozunk. Nem túl távoli álmaink között pedig egy művészeti Doktori Iskola alapjainak lera-kása és megvalósítása szerepel.

Ezután a program egy kis fogadással folytatódott, amelyet az új intézmény megtekintése követett, és a tanszékeken szűkebb körben folytatott beszélgetésekkel zárult rendezvényünk.

EMLÉKLAP

HARMINCÉVES A MAGYARORSZÁGI FŐISKOLAI TANÍTÓKÉPZÉS

ÜNNEPI EMLÉKÜLÉS A KAPOSVÁRI EGYETEM PEDAGÓGIAI FŐISKOLAI KARÁN

2006. SZEPTEMBER 15-ÉN

Prof. Dr. Molnár László
főigazgató